

ACTA DIDACTICA vol. 21.

Stimularea motivației învățării
la elevi prin intermediul unui program
educațional specific

Delia Muste

Presă Universitară Clujeană

Delia Muste

**Stimularea motivației învățării la elevi,
prin intermediul unui program educațional specific**

Colecția Acta Didactica
este coordonată de Maria Eliza Dulamă și Liliana Ciascai.

Delia Muste

**Stimularea motivației învățării
la elevi, prin intermediul
unui program educațional specific**

Ediția a II-a

Presă Universitară Clujeană

2020

Referenți științifici:

Prof. univ. dr. Miron Ionescu

Prof. univ. dr. Vasile Chiș

ISBN 978-606-37-0877-0

© 2020 Autoarea volumului. Toate drepturile rezervate.
Reproducerea integrală sau parțială a textului, prin orice mijloace, fără acordul autoarei, este interzisă și se pedepsește conform legii.

Universitatea Babeș-Bolyai
Presa Universitară Clujeană
Director: Codruța Săcelean
Str. Hasdeu nr. 51
400371 Cluj-Napoca, România
Tel./fax: (+40)-264-597.401
E-mail: editura@editura.ubbcluj.ro
<http://www.editura.ubbcluj.ro/>

CUPRINS

Cuvânt înainte

I. Motivația – cadre referențiale

I.1. Delimitări noționale și caracterizare generală.....	11
I.2. Funcțiile motivației.....	13
I.3. Tipuri de motivație.....	14
I.4. Aspecte motivaționale implicate în actul învățării de tip școlar.....	16
I.5. Motivație și motiv; motive fundamentale în învățarea de tip școlar....	18
I.6. Motivație și performanță.....	19
I.7 Corelația dintre nivelul de aspirație și gradul de motivare a elevilor....	21
I.8. Interesul cognitiv.....	21
I.9. Optimum motivațional.....	23

II. Evoluții în conceptualizarea motivației

II.1. Abordări generale.....	25
II.2. Structurarea ierarhică a trebuințelor umane.....	26
II.3. Behaviorismul.....	29
II.4. Teoria atribuirii.....	33
II.5. Teoria învățării sociale.....	35
II.6. Teoria motivației situaționale.....	38
II.7. Teoria bifactorială a motivației.....	42
II.8. Teoria expectanței.....	45

III. Modele teoretico-practice explicative, privind motivația învățării

III.1. Modelul ARCS	49
III.2. Modelul TARGET.....	52
III.3. Modelul VIAU.....	55

IV. Strategii de stimulare a motivației

IV.1. Repere pentru un design instrucțional - Raymond J.....	57
IV.2. Pârghii de dezvoltare a motivației pentru învățare.....	60
IV.2.1. Pârghii de ordin cognitiv.....	61
IV.2.1.1 Înțelegerea și valorizarea scopurilor învățării....	61
IV.2.1.2. Conștientizarea procesului de învățare.....	62
IV.2.1.3. Stabilirea unor scopuri aflate în congruență cu interesele și opțiunile personale.....	64
IV.2.1.4. Realizarea unei activități instructiv-educative pornind de la stilurile de învățare ale elevilor și de la punctele forte ale acestora.....	65

IV.2.1.5. Alocarea de timp pentru integrarea conținuturilor asimilate.....	68
IV.2.1.6. Furnizarea feed-back-ului.....	69
IV.2.2. Pârghii de ordin afectiv.....	71
IV.2.2.1. Implicarea activă în procesul învățării.....	71
IV.2.2.2. Transformarea învățării ghidate de adulți într-un proces incitant și plin de satisfacții.....	71
IV.2.2.3. Experimentarea succesului.....	72
IV.2.2.4. Implicarea elevilor în autoevaluarea actului de învățare propriu	73
IV.2.2.5. Recompense concordante cu performanțele obținute.....	74
IV.2.2.6. Construirea unui mediu educațional securizant..	75
IV.3. Rolul disonanței cognitive în stimularea motivațională.....	75
IV.4. Modalități de evaluare a motivației pentru învățare.....	78
IV.4.1. Indicatori motivaționali regăsiți în activitatea instructiv-educativă.....	78
IV.4.2. Metode de evaluare a motivației.....	80
V. Învățarea – activitate umană fundamentală	
V.1. Aspecte privind învățarea școlară.....	83
V.1.1. Cunoașterea, învățarea și instruirea - concepte corelate.....	83
V.2. Forme ale învățării.....	85
V.3. Stilurile de învățare.....	89
V.4. Rolul învățării mediate în dezvoltarea motivației pentru învățare.....	91
VI. Etapa constatativă a investigației	
VI.1. Fundamente conceptuale și metodologice ale cercetării constatative...93	
VI.1.1. Obiectivele cercetării constatative.....	95
VI.1.2. Organizarea și structurarea cercetării constatative.....	98
VI.1.2.1. Descrierea eșantionului de subiecți ai etapei constatative.....	98
VI.1.2.2. Descrierea eșantionului de conținut al investigației constatative.....	101
VI.1.2.3. Metode și instrumente utilizate în cercetare....	102
VI.2. Analiza cantitativă și calitativă a rezultatelor obținute în etapa constatativă.....	109
VI.2.1. Opinii ale cadrelor didactice privind motivația pentru învățare.....	109

VI.2.2. Opinii ale elevilor privind motivația pentru învățare.....	117
VI.2.3. Opinii ale părinților privind motivația pentru învățare....	136
VI.3. Administrarea pre-testului.....	152
VI.3.1. Rezultate ale pre-testului.....	155
VI.3.2. Concluziile studiului constatativ.....	165
<i>VII. Etapa experimentului formativ privind implementarea strategiilor de stimulare motivațională pentru învățare, destinate elevilor clasei a III-a</i>	
VII.1. Precizări teoretice și metodologice.....	168
VII.1.1. Premisele teoretice și scopurile principale ale cercetării...168	
VII.1.2. Aspecte relevante în contextul cercetării.....	170
VII.2. Organizarea cercetării experimentale.....	171
VII.2.1. Ipoteza și obiectivele cercetării.....	171
VII.2.1.1. Ipoteza cercetării.....	171
VII.2.1.2. Obiectivele cercetării.....	172
VII.2.2. Variabilele experimentale.....	172
VII.3. Alcătuirea eșantionului de subiecți.....	174
VII.4. Alcătuirea eșantionului de conținut.....	174
VII.5. Detalierea experimentului formativ.....	175
VII.5.1. Descrierea activităților desfășurate.....	175
VII.5.2. Desfășurarea activităților efective, organizate modular..	176
VII.6. Sistemul metodelor de cercetare utilizate.....	201
VII.7. Prezentarea instrumentelor de cercetare.....	202
VII.8. Administrarea post-testului.....	203
VII.9. Etapa de re-testare.....	204
<i>VIII. Analiza și interpretarea datelor experimentale</i>	
VIII.1. Analiza și interpretarea rezultatelor obținute în etapa post-test....	205
VIII.2. Analiza cantitativă și interpretarea calitativă a datelor obținute în post-test.....	207
VIII.3. Analiza cantitativă și calitativă a datelor obținute de elevii aparținând grupului experimental, în etapele de pre-test și post-test.....	220
VIII.4. Rezultatele obținute în etapa re-test.....	233
<i>Sugestii destinate cadrelor didactice.....</i>	238
<i>Bibliografie.....</i>	242
<i>Anexe.....</i>	257

Cuvânt înainte

Lucrarea îl introduce pe cititor în problematica densă a motivației învățării și, așa cum afirmă autoarea, “pornind de la semnificația aparte pe care acțiunea energizatoare o are în raport cu susținerea motivațională, este important să conștientizăm că se impune ca orice proces de cunoaștere umană să fie dublat de o susținere motivațională adecvată ambientului educogen și vârstei”.

Indiferent de motivele implicate la un moment dat în actul învățării, rolul cadrului didactic este acela de a încuraja și cultiva motivația intrinsecă, a cărei valoare, mulți slujitori ai școlii n-o cunosc. Realitatea educațională demonstrează prezența în procesul instructiv-educativ a unui optimum motivațional, tocmai prin accentuarea ideii de echilibru între randament și nivelul de motivare intrinsecă.

O sarcină de învățare, aceeași pentru întreaga clasă, este percepută diferit de către fiecare elev, în funcție de mai multi factori, între care posibilitățile proprii dețin primul loc. Ideea fundamentală a cărții este realizarea unui demers științific prin care să fie analizate în detaliu aspecte semnificative, specifice motivației învățării școlare la vârsta școlarității mici, în raport cu specificul factorilor de natură instructiv-educativă implicați în procesul didactic

Potrivit opticii general acceptate, în urma consultării literaturii de specialitate în ceea ce privește abordarea fenomenului motivațional, autoarea afirmă că, la baza bunei funcționări a comportamentelor umane stă motivația, indiferent de activitatea desfășurată sau de nivelul de achiziții al celui implicat și că orice acțiune cu caracter finalist trebuie însoțită de o susținere motivațională bine construită, în mod contrar putându-se instala lipsa de productivitate, caracterizată prin raportul invers proporțional dintre rezultatele școlare obținute și efortul depus de binom.

Contribuțiile personale în proiectarea și desfășurarea cercetării constau în faptul că obiectivul fundamental al investigației a fost acela de a elabora și valida un program educațional de formare a profesorilor, privind utilizarea unor tehnici motivaționale fundamentate pe învățarea mediată. Contribuția personală și valoarea investigațiilor se referă la una dintre liniile de forță ale acestui program, respectiv validarea lui într-un context real, clasa a III-a.

Această calitate a permis autoarei analiza oportunității implementării constructelor epistemologice pe care se fundamentează programul în practica instructiv-educativă curentă, pornind atât de la raportarea acestora la corpusul de achiziții privind fenomenul motivațional, cât și de la o bază proprie de date empirice. Implementarea programului de formare a ușurat conștientizarea profesorilor asupra necesității unor abordări creative și reflexive ale procesului

instructiv-educativ, abordare care permite integrarea unei varietăți de strategii motivaționale în demersul didactic. Literatura de specialitate și experiența demonstrează că tehnicile motivaționale fundamentate pe învățarea mediată pot fi integrate cu succes în curriculumul școlar, iar formarea specifică a profesorilor în acest domeniu trebuie să constituie o temă de reflecție în construirea programelor de pregătire inițială și de formare continuă, precum și în demersurile lor de informare.

Este de apreciat nivelul lucrării, reflectat în argumentația științifică ce stă la baza conceperii, proiectării și realizării demersului investigativ inițiat, în valorificarea unor experiențe ale psihologiei și pedagogiei aplicate, cu trimitere la recente paradigme didactice, sau în contribuția proprie, la clarificarea noțiunilor și terminologiei utilizate în lucrare.

Originalitatea lucrării constă și în efortul constant de a reinterpretă teoriile existente, prin prisma propriei experiențe didactice și de a oferi un model inedit de motivație a învățării la ciclul primar. Aspectul original transcende întregul conținut al lucrării, dar considerăm că se remarcă, cu mai mare pregnanță, în câteva părți ale cărții, cu deosebire în partea experimentală și în concluzii.

Este de apreciat, cu deosebire, valoarea practică și metodologică a lucrării și deschiderea spre abordări inovative în ceea ce privește formarea și dezvoltarea motivației învățării la elevii din clasa a III-a. Obiectivele cercetării sunt bine formulate și atent urmărite, iar tema este riguros tratată, a se vedea, în acest sens, structura lucrării, detaliile metodologice, instrumentarul statistic utilizat, tabelele, graficele etc. Lucrarea este bogată în informații bibliografice și valoroasă prin analizele didactice, prin soluțiile oferite și prin interpretările personale. Subliniem, în plus, valoarea aplicativă a *Caietului de intervenție*, care, prin calitățile sale, este un gen de curriculum al unui program de formare a profesorilor ce activează în ciclul primar.

Ținuta epistemologică a cărții este asigurată de strădania de a opera cu un limbaj clar, susținută și de abilitățile de a opera cu informațiile de care autoarea dispune. Prin urmare, considerăm că, prin tema abordată, prin modul de tratare, prin metodologia de lucru utilizată, prin rezultate și concluzii care contribuie la îmbogățirea didacticii, cartea *Stimularea motivației învățării la elevi, prin intermediul unui program educațional specific*, răspunde exigențelor impuse de publicarea ei, fiind utilă și necesară celor care lucrează cu elevii din ciclul primar.

Profesor universitar doctor,
Miron Ionescu

BIBLIOGRAFIE

Ainley, M.D. (1994). *Engagement with learning: Adolescent perceptions of self and school*. The Australian Educational and Developmental Psychologist, 11, p. 15-23.

Ainley, M., Hidi, S., (2002) *Dinamic measures for studying intent and learning*, in Maehr, M., Pintrich, P.R., advanced in motivation and achievement> New direction in measures and methods, JAI Press-Elsevier, England

Ainley, M., Hidi, S., Berndorff, D., (2002) - Interest, learning and the psychological processes that mediate their relationship. *Journal of Educational Psychology*, 94, 545-561

Allport, G. W. (1981) *Structura și dezvoltarea personalității*, Editura Didactică și Pedagogică, București

Anderson, R., Mangoogian, S. T., & Reznick, J. S. (1976). The undermining and enhancing of intrinsic motivation in preschool children. *Journal of Personality and Social Psychology*, 34, 915-922.

Anghel, P. (2003) – *Stiluri și metode de comunicare*, Editura Aramis, București

Antonesei, L., (1996), *Paideia. Fundamentele culturale ale educației*, Ed. Polirom, Iași

Antonesei, L., (2005), *Polis și Paideia. Șapte studii despre educație, cultură și politici educative*, Ed. Polirom, Iași

Jeffrey R. Albrecht & Stuart A. Karabenick (2018) Relevance for Learning and Motivation in Education, *The Journal of Experimental Education*, 86:1, 1-10, DOI: 10.1080/00220973.2017.1380593

Albu, M. (1998) – *Construirea și utilizarea testelor psihologice*, Editura Clusium, Cluj-Napoca

Albu, M., (2000), *Metode și instrumente de evaluare în psihologie*, Editura Argonaut, Cluj-Napoca

Ames, C. (1984), *Competitive, cooperative and individualistic goal structures: A motivational analysis*, În R. Ames & C. Ames, *Research on motivation in education*, Vol.1, New York, USA

Ames. C. (1990), *Motivation: what teacher need to know*, Teacher college Record, USA

Assor, A., Roth, G., & Deci, E. L. (1999). *Relations of the perceptions of parental conditional love to children's affects and motivation*: Ben Gurion University.

Atkinson, R. L., Atkinson, R.C., Smith, E.E., Bem, D.J. (2002), *Introducere în psihologie*, Editura Tehnică, București.

Atkinson, R. L., Atkinson, R. C., Smith, E. E., Fredrickson, B. L., Nolen Hoeksema, S., Loftus, R. G., (2005), *Introducere în psihologie*, Editura Tehnică, ediția a XIV-a., București

Baard, P. P. (2002). Intrinsic need satisfaction in organizations: A motivational basis of success in for-profit and not-for-profit settings. In E.L. Deci & R.M. Ryan (Eds.), *Handbook of Self-Determination Research* (pp. 255-275). Rochester, NY: University of Rochester Press.

Baard, P. P., Deci, E. L., & Ryan, R. M. (1999). *The relation of intrinsic need satisfaction to performance and well-being in two work settings*: Fordham.

Badea, E. (1997), *Caracterizarea dinamica a copilului si adolescentului (de la 3 la 17/18 ani), cu aplicatie la fisa școlară*, Ed. Tehnică București

Bandura, A., (1977) – *Self-efficacy: Toward a Unifying Theory of Behavioral Change*, Psychological Review, 84

Bandura, A. (1989). Human agency in social cognitive theory. *American Psychologist*, 44, 1175-1184.

Bandura, A., (1997) – *Self-efficacy: the exercise of control*, New York, Freeman

Barna, A., (1995), *Autoeducația. Probleme teoretice și metodologice.*- București: Editura Didactică și Pedagogică

Baron, R., Byrne, D., (1987) – *Social psychology – understanding human interaction*, Allyn and Bacon, New York

Barron, K. E., & Harackiewicz, J. M. (2000). Achievement goals and optimal motivation: A multiple goals approach. In C. Sansone & J. M. Harackiewicz (Eds.), *Intrinsic and extrinsic motivation: The search for optimal motivation and performance* (pp. 231-254). San Francisco: Academic Press.

Băban, A., (2001) – *Consiliere educațională*, Editura Imprimeria Ardealul, Cluj-Napoca

Băban, A., Petrovai, D., Lemeni, G., (2002) – *Consiliere și orientare*, Ed. Humanitas Educațional, București

Beck, R. C. (2000). *Motivation: Theories and principles*. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall

Benware, C., & Deci, E. L. (1984). Quality of learning with an active versus passive motivational set. *American Educational Research Journal*, 21, 755-765

Bernat, S., E., 2003. *Tehnica învățării eficiente*, Ed. Presa universitară clujeana, Cluj-Napoca

Birch, A., (2000) – *Psihologia dezvoltării din primul an de viață până în perioada adultă*, Editura Tehnică, București

Birch, A. (2000), *Psihologia vârstelor*, Editura Tehnică, București

Bîrzea, C. (1998) – *Arta și știința educației*, Editura Didactică și Pedagogică, București

Black, A. E., & Deci, E. L. (2000). *The effects of student self-regulation and instructor autonomy support on learning in a college-level natural science course: A self-determination theory perspective*.

Bocoș, M. (2002) – *Instruire interactivă. Reper pentru reflecție și acțiune*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca

Bocos, M., Albulescu, I., Chis, V., Stan, C., (2007), *Tradiții, valori si perspective în științele educației*, Ed. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca

Bocoș, M., Jucan, D., (2007) – *Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării – Reper și instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca

Bocoș, M., (2007), *Teoria și practica cercetării pedagogice*, Ed. a II-a, revăzută și adăugită, Ed. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca

Boeru, I., (coord.), (1995), *Introducere în educația adulților*, Ed. Fiat Lux, București

Bonchiș, E., (2004), *Psihologia vârstelor*, Editura Universității din Oradea

Bonchiș, E., (2006), *Psihologie generală*, Editura Universității din Oradea

Bonchiș, E., (2007), *Psihologia copilului*, Editura Universității din Oradea

Bontaș, I., (2005) – *Pedagogie. Tratat*, Editura ALL, București

Boroș, M., (1998), *Nivelul de aspirații școlare*, Editura Gutinul, Baia Mare

Bowen, D.E.; Ledford, G.E. (1991) - *Hiring for the organisation, not the job*. Academy of Management Executive, 5 (4), 32-35

Breben, S. ș.a. (2007), *Metode interactive de grup*, Ed. Arves, București

Brophy, J. (2004) - *Motivating students to learn*, Laurence Erlbaum Associates, New Jersey, USA

Butler, R. (2000). What learners want to know: The role of achievement goals in shaping information seeking, learning, and interest. In C. Sansone & J. M. Harackiewicz (Eds.), *Intrinsic and extrinsic motivation: The search for optimal motivation and performance (pp. 162-194)*. San Francisco: Academic Press.

Cameron, J., & Pierce, W. D. (1994). Reinforcement, reward, and intrinsic motivation: a meta-analysis. *Review of Educational Research*, 64:3, 363-423.

Carver, C. S., & Scheier, M. F. (1998). *On the self-regulation of behavior*. New York: Cambridge University Press.

Călin, M., (1996) – *Teoria educației. Fundamentarea epistemologică și metodologică a acțiunii educative*, Editura ALL, București

Călin, C. M., (2003), *Teoria și metateoria acțiunii educative*, Editura Aramis, București

Cerghit, I., Neacșu, I., Negreț-Dobridor, I., Pânișoară, I. O., (2001), *Prelegeri pedagogice*, Editura Polirom, Iași.

Cerghit, I., (2002) – *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri, strategii*, Editura Aramis, București

Cerghit, I., (2006) – *Metode de învățământ*, Editura Polirom, Iași

Cerghit, I. (2008). *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii*, Editura Polirom, Iași.

Chandler, C. L., & Connell, J. P. (1987). Children's intrinsic, extrinsic and internalized motivation: A developmental study of children's reasons for liked and disliked behaviors. *British Journal of Developmental Psychology*, 5, 357-365.

Chiș, V. (2005) – *Provocările pedagogiei contemporane*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca

Chiș, V. (2005) – *Pedagogia contemporană – pedagogia pentru competențe*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca

Condry, J., & Chambers, J. (1978). Intrinsic motivation and the process of learning. In M. R. Lepper & D. Green (Eds.), *The hidden costs of reward: New perspectives on the psychology of human motivation* (pp. 61-84). Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

Connell, J. P., & Wellborn, J. G. (1991). Competence, autonomy, and relatedness: A motivational analysis of self-system processes. In M. R. Gunnar & L. A. Sproufe (Eds.), *Minnesota Symposium on Child Psychology* (Vol. 23,). Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.

Corney, R., Jenkins, R., (1993), *Counselling in general Practice*, Routledge, London

Corno, L (2001) *Self-regulated learning and academic achievement. Theoretical perspectives, Second edition*, Lawrence Erlbaum Associates, USA

Cosmovici, A., Iacob, L, (2005), *Psihologie școlară*, Editura Polirom, Iași

Crețu, D., (2003) - *Dezvoltarea motivației învățării*, Ed. Psihomedica, Sibiu

Crețu, D., Micu, A., (2004) *Pedagogie și elemente de psihologie pentru formarea continuă a cadrelor didactice*, Ed. Universității "Lucian Blaga", Sibiu

Crețu, D. (2005) – *Motivația învățării*, Ed. Universității "Lucian Blaga", Sibiu

Crețu, C., (1997) – *Psihopedagogia succesului*, Editura Polirom, Iași

Cristea, S., (1994), *Fundamentele pedagogice ale reformei învățământului*, Editura Didactică și Pedagogică, București

Cristea, S., (2003), *Managementul organizației școlare*, Editura Didactică și Pedagogică, București

Cronbach, L. J., (1982), *Designing Evaluations of Educational and Social Programs*, Jossey-Bass, San Francisco

Csikszentmihalyi, M. (1978). Intrinsic rewards and emergent motivation. In M. R. Lepper & D. Green (Eds.), *The hidden costs of reward: New perspectives on the psychology of human motivation* (pp. 205-216). Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

Cucoș, C.,(1995) – *Pedagogie și axiologie*, Editura Didactică și Pedagogică, R. A., București

Cucoș, C.,(2000) – *Educația. Dimensiuni culturale și interculturale*, Editura Polirom Iași

Cucoș, C.,(2002) – *Timp și temporalitate în educație. Elemente pentru un management al timpului școlar*, Editura Polirom, Iași

Cucoș, C.,(2006) *Pedagogie*, Ed. a II-a, revăzută și adăugită, Ed. Polirom, Iași

D'Hainaut, L. (coord.) (1981), *Programe de învățământ și educație permanentă*, Editura Didactică și Pedagogică, București

Danner, F. W., & Lonky, E. (1981). A cognitive-developmental approach to the effects of rewards on intrinsic motivation. *Child Development*, 52, 1043-1052.

Dascăl, T., (1995) – *Puncte de sprijin în activitatea instructiv-educativă*, Editura Alfabetul, Deva

Davitz, J. R., Ball, S., (1978), *Psihologia procesului educațional*, Editura Didactică și Pedagogică, București

Deci, E. L. (1971). Effects of externally mediated rewards on intrinsic motivation. *Journal of Personality and Social Psychology*, 18, 105-115.

Deci, E. L. (1972a). Effects of contingent and non-contingent rewards and controls on intrinsic motivation. *Organizational Behavior and Human Performance*, 8, 217-229.

Deci, E. L. (1972b). Intrinsic Motivation, extrinsic reinforcement, and inequity. *Journal of Personality and Social Psychology*, 22, 113-120.

Deci, E. L. (1975). *Intrinsic motivation*. New York: Plenum Press.

Deci, E. L., & Flaste, R. (1996). *Why we do what we do: Understanding self-motivation*. New York: Penguin.

Deci, E. L., Schwartz, A. J., Sheinman, L., & Ryan, R. M. (1981). An instrument to assess adults' orientations toward control versus autonomy with children. Reflections on intrinsic motivation and perceived competence. *Journal of Educational Psychology*, 73, 642-650.

Delors J., (coord.), (2000), *Comoara lăuntrică. Raportul către UNESCO al Comisiei Internaționale pentru Educație în secolul XXI*, Ed. Polirom, Iași

Doise, W. & Mugny, G., 1998. *Psihologie socială și dezvoltare cognitivă*, Polirom, Iași

Dottrens R., și colab., (1970), *A educa și a instrui*, Editura Didactică și Pedagogică, București

Drăgan, I. (1975), *Interesul cognitiv și orientarea profesională*, Editura Didactică și Pedagogică. București

Drăgan, I. (1987), *Curiozitate și interes de cunoaștere*, Editura Științifică și Enciclopedică, București

Dumitru, I. Al.,(2000) *Educație și învățare*, Timișoara, Editura Eurostampa

Dumitriu, Gh. (1998)- *Comunicare și învățare*, editura Didactică și pedagogică, București

Dunn Staford, R; Dunn, Kenneth J. (1978) - *Teaching Students Through Their Individual Learning Styles: A Practical Approach*

Dweck, C. S. (1985). Intrinsic motivation, perceived control, and self-evaluation maintenance: An achievement goal analysis. In C. Ames & R. E. Ames (Eds.), *Research on motivation in education: The classroom milieu* (pp. 289-305). New York: Academic Press.

Dweck, C. S. (1986). Motivational processes affecting learning. *American Psychologist*, 41, 1040-1048

Elliot, A. J., McGregor, H. A., Thrash, T. M. (2002). The need for competence. In E.L. Deci & R.M. Ryan (Eds.), *Handbook of Self-Determination Research* (pp. 361-387). Rochester, NY: University of Rochester Press

Ezechil, L., (2003) – *Prelegeri de didactică generală*, Editura Paralela 45

Skuy, M. (coord), (2003) - *Experiența învățării mediate în clasă și în afara acesteia* (traducere din limba engleză, de A. Domuța), Asociația de Științe Cognitive din Romania, Cluj-Napoca,

Fisher, C. D. (1978). The effects of personal control, competence, and extrinsic reward systems on intrinsic motivation. *Organizational Behavior and Human Performance*, 21, 273-288.

Festinger, Leon. (1957). *A Theory of Cognitive Dissonance*. Evanston, IL:Ros, Peterson
Feuerstein, R., Klein, P. S. și Tannenbaum, A. (1991). *Mediated learning Experience (MLE). Theoretical, psychological and learning implications*, London, Freund Publishing House.

Fleming, M., (2001), "Gender in Adolescent Autonomy: Distinction between Boys and Girls Accelerates at 16 Years of Age", *Electronic Journal of Research in Educational Psychology*, 6-3 (2), p. 33-52, (http://www.investigacion_psicopedagogica.org/revista/articulos/6/english/Art_6_54.pdf)

Frederick-Recascino, C. M. (2002). Self-determination theory and participation motivation research in the sport and exercise domain. In E.L. Deci & R.M. Ryan (Eds.), *Handbook of Self-Determination Research* (pp. 277-294). Rochester, NY: University of Rochester Press.

Flueraș, V., (2005) – *Teoria și practica învățării prin cooperare*, Editura casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca

Flueraș, V.,(2008) - *Gândirea laterală și scrisul creativ*, Editura casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca

Gagné, R., (1975), *Condițiile învățării*, Editura Didactică și Pedagogică, București

Gagne, M. R., Briggs, J. L. (1977) *Principii de design al instruirii*, Editura Didactică și Pedagogică, București.

Gardner, H., (1962), *Creating Minds. An creativity and intelligence*, Vilei Sons, New York

Gardner,H.,(2005).*Mintea disciplinată: educația pe care o merită orice copil, dincolo de informații și teste standardizate*, Editura Sigma, București.

Gardner,H., Csikszentmihalyi,M., Damon,W.(2005).*Munca bine făcută. Când excelența și etica își dau mâna*, Editura Sigma, București.

Gardner,H.,(2006).*Inteligențe multiple. Noi orizonturi*. Editura Sigma, București.

Gardner, H., 2007. *Mintea umană. Cinci ipostaze pentru viitor*, Ed. Sigma, București

Gibă, R., 2007. *Cum să predăm pentru ca elevii să știe, să aplice, să explice*, Ed. Sinapsis, Cluj-Napoca

Ginsberg, M, B (2015) -

Glava, A., Glava, C., (2000), *A Study of Differentiation and its Implications in Improving Classroom Achievement*, în *Studia Universitatis Babeș-Bolyai, Psychologia – Paedagogia*, Cluj-Napoca

Glava, A., (2002), *Curriculumul integrat. O aplicație pentru învățământul universitar*, în *Cooperare și interdisciplinaritate în învățământul universitar*, Bernat,S., Chiș, V., (coord), Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca

Glava, A., Glava, C., (2002), *Curriculumul preșcolar*, în *Introducere în pedagogia preșcolară*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca

Glava, A. (2009) - *Metacogniția și optimizarea învățării – aplicații în învățământul superior*, Editura casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca

Golu, P., (1983) *Ce știm despre învățare*, Ed. Științifică și Enciclopedică, București.

Golu, P., (1985), *Învățare și dezvoltare*, Ed. Științifică și Enciclopedică, București

Green, D., and Lepper, M.R.(1974) - *How to Turn Play Into Work*. *Psychology Today* 8(4) (1974): pag. 49-54.

Grolnick, W. S., & Ryan, R. M. (1987). Autonomy in children's learning: An experimental and individual difference investigation. *Journal of Personality and Social Psychology*, 52, 890-898.

Guichard, J., (2005) – *Life-long self-construction*, *International Journal for educational and vocational guidance*

Harackiewicz, J. M. & Sansone, C. (2000). Rewarding competence: The importance of goals in the study of intrinsic motivation. In C. Sansone & J. M. Harackiewicz (Eds.), *Intrinsic and extrinsic motivation: The search for optimal motivation and performance* (pp. 82-103). San Francisco: Academic Press.

Hayamizu, T. (1997). Between intrinsic and extrinsic motivation: Examination of reasons for academic study based on the theory of internalization. *Japanese Psychological Research*, 39, 98-108.

Heider, F. (1958). *The psychology of interpersonal relations*. New York: Wiley.

Hennessey, B. A. (2000). Rewards and creativity. In C. Sansone & J. M. Harackiewicz (Eds.), *Intrinsic and extrinsic motivation: The search for optimal motivation and performance* (pp. 57-78). San Francisco: Academic Press.

Herlo, D., (2000), *Metodologie educațională*, Editura Universității „Aurel Vlaicu”, Arad
Herzberg, F., Mausner, B., Snyderman, B. (1993), *The Motivation to Work*. New York: Wiley

Hidi, S. (2000). An interest researcher's perspective: The effects of extrinsic and intrinsic factors on motivation. In C. Sansone & J. M. Harackiewicz (Eds.), *Intrinsic and extrinsic motivation: The search for optimal motivation and performance* (pp. 311-339). San Francisco: Academic Press.

Hilgard, E., Bower, G., (1974), *Teorii ale învățării*, Editura Didactică și Pedagogică, București

Hull, C. L. (1943). *Principles of behavior: An introduction to behavior theory*. New York: Appleton--Century--Crofts.

Ilica, A., (2009), *Pedagogia modernă*, Editura Universității „Aurel Vlaicu”, Arad

Ilica, A., (2008), *Istoria ideilor și doctrinelor pedagogice*, Editura Universității „Aurel Vlaicu”, Arad.

Iluț, P., (1997), *Abordarea calitativă a socioumanului*, Editura Polirom, Iași

Ionescu, M. (1979) *Previțiune și control în procesul didactic*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca

- Ionescu, M., Chiș, V., (1992)., *Strategii de predare și învățare*, Ed. Științifică, București
- Ionescu, M, Radu, I., Salade, D., (1997), *Dezbateri de didactică aplicată*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca
- Ionescu, M., Radu, I., (1995), *Didactica modernă* , Ed. Dacia, Cluj-Napoca
- Ionescu, M. (1998), *Educația și dinamica ei*, Editura Tribuna Învățământului, București
- Ionescu, M. (2000), *Demersuri creative in predare si învățare*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca
- Ionescu, M., Chiș, V. (2001) – *Studii de pedagogie aplicată*, Ed. Presa universitară Clujeană, Cluj-Napoca
- Ionescu, M., Bocoș, M., (2001), *Cercetarea pedagogică și inovația în învățământ*, în "Pedagogie. Suporturi pentru formarea profesorilor", Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca
- Ionescu, M. (2007), *Instrucție și educație. Paradigme, strategii, orientări, modele*, Ediția a III-a, Editura „Vasile Goldiș” University Press, Arad
- Ionescu, M., Bocoș, M., (2009), *Tratat de didactică modernă*, Editura Paralela 45, Pitești.
- Isac, I., (2000), *În căutarea modelului paideic*, Ed. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca
- Iucu, R., B., (2001) - *Instruirea școlară. Perspective teoretice și aplicative*, Editura Polirom, Iași
- Iucu, R., B., (2006) – *Managementul clasei de elevi. Aplicații pentru gestionarea situațiilor de criză educațională*, Ediția a II-a, revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași
- Iyengar, S. S., & Lepper, M. R. (1999). Rethinking the value of choice: A cultural perspective on intrinsic motivation. *Journal of Personality and Social Psychology*, 76, 349-366.
- Jacobs, J. E., & Eccles, J. S. (2000). Parents, task values, and real-life achievement-related choices. In C. Sansone & J. M. Harackiewicz (Eds.), *Intrinsic and extrinsic motivation: The search for optimal motivation and performance* (pp. 408-439). San Francisco: Academic Press.
- Jarvela, S. and Volet, S. (2001) - *Motivation in Learning Contexts: Theoretical advances and methodological implications*. Oxford: Pergamon and EARLI.
- Jinga, E., (2001), *Managementul învățământului*, Ed. Aldin, București
- Jones, V., Jones, L., (2007), *Comprehensive classroom management. Creating communities of support and solving problems*, Pearson Education Inc.
- Jude, I., (2002) – *Psihologie școlară și optim educațional*, Editura Didactică și pedagogică, București
- Jurcău, N. (2001) – *Psihologia educației*, editura UTPHS, Cluj-Napoca
- Kasser, T., & Ryan, R. M. (2000). Be careful what you wish for: Optimal functioning and the relative attainment of intrinsic and extrinsic goals. In P. Schmuck (Ed.), *Life goals and well-being* : Pabst Science Publishers.

Keller, J. M. (1983). Motivational design of instruction. In C. M. Reigeluth (Ed.), *Instructional-design theories and models: An overview of their current status*. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates

Keller, J. M. (1984). The use of the ARCS model of motivation in teacher training. In K. Shaw & A. J. Trott (Eds.), *Aspects of Educational Technology Volume XVII: staff Development and Career Updating*. London: Kogan Page.

Keller, J. M. (1987). Development and use of the ARCS model of motivational design. *Journal of Instructional Development*, 10(3), 2 – 10

Keppel, G. (1991), *Design and analysis. A research handbook*, Englewood Cluffs, NJ Prentice Hall

Kidd, J.R., (1981), (trad.), *Cum învață adulții*, EDP, București

Knowles, M., Holton, E. Swanson, R. (2000), - *The adult learner*, Gulf Publishing Company Houston, USA

Koestner, R., & Losier, G. F. (2000). Distinguishing three types of being highly motivated: A closer look at introjection, identification, and intrinsic motivation. In E. L. Deci & R. M. Ryan (Eds.), *Handbook of self-determination research*. Rochester, NY: University of Rochester Press.

Koestner, R., & McClelland, D. (1990). Perspectives on competence motivation. In L. Pervin (Ed.), *Handbook of personality: Theory and research* (pp. 527-548). New York: Guilford.

Kohn, A. (1998) - Hooked on learning: the role of motivation in the classroom. In Kohn, *Punished by Rewards: The Trouble with Gold Stars, Incentive Plans, A's, and other Bribes*, Houghton Mifflin, New York

Kolb, D.A. (1984) - *Experiential Learning: Experience as the Source of Learning and Development*, Prentice Hall, New Jersey

Kuhl, J., & Fuhrmann, A. (1998). Decomposing self-regulation and self-control: The theoretical and empirical basis of the Volitions Components Checklist. In J. Heckhausen & C. Dweck (Eds.), *Motivation and self-regulation across the life-span* (pp. 15-49). New York: Cambridge University Press.

Lawler E., Porter L., *Organisational Behaviour and Human Performance*, Vol 2, 1967, pp 122-142

Lepper, M. R., Greene, D., & Nisbett, R. E. (1973). Undermining children's intrinsic interest with extrinsic rewards: A test of "overjustification" hypothesis. *Journal of Personality and Social Psychology*, 28, 129-137.

Lieb, S. (1991) *Senior Technical Writer and Planner*, Arizona Department of Health Services and part-time Instructor, South Mountain Community College from VISION, Fall

Linksman, R. (2000) *Învățare rapidă*, Ed, Teora, București

Linnenbrink, E. A. & Pintrich, P. R. (2000). Multiple pathways to learning and achievement: The role of goal orientation in fostering adaptive motivation, affect, and cognition. In C. Sansone & J. M. Harackiewicz (Eds.), *Intrinsic and extrinsic motivation:*

The search for optimal motivation and performance (pp. 196-227). San Francisco: Academic Press.

Locke, E. A., & Latham, G. P. (1990). *A theory of goal setting and task performance*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.

Löwe, H. (1978). *Introducere în psihologia învățării la adulți*, Editura Didactică și Pedagogică, București

Marly, C., (1996) – *Pedagogie generală*, Editura Didactică și Pedagogică, București

Maslow, A. H. (1968) - *Toward a Psychology of Being*, N. Y., Van Nostrand Reinhold

McCarthy, B. (1987). *The 4MAT System: Teaching to Learning Styles with Right/Left Mode Techniques*. Barrington, IL, EXCEL, Inc.

McClelland, D.C.(1951) *Personality*, Dryden Press, New York

McClelland, D. C. (1965). Toward a theory of motive acquisition. *American Psychologist*, 20, 321-333.

McClelland, D. C. (1985). *Human Motivation*. Glenview, IL: Scott, Foresman.

McCullers, J. C. (1978). Issues in learning and motivation. In M. R. Lepper & D. Green (Eds.), *The hidden costs of reward: New perspectives on the psychology of human motivation* (pp. 5-17). Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

McNamara, S., Moreton, G., (1997), *Understanding Differentiation. A teachers guide*, David Fulton, London

McTighe, J., O'Conner, K. (2005) *Seven practices for effective learning*, Educational Leadership, 63(3),10-17 .

Miclea, M., (1999) – *Psihologie cognitivă – modele teoretico-explicative*, ediția a II-a, Editura Polirom, Iași

Miclea, M. Lemeni, G. (1999). *Aplicațiile științelor cognitive în educație. (I) Inteligența și modificabilitatea ei*. Cogniție. Creier. Comportament, III, (1-2).

Mih, V. (2000) - *Motivația în activitatea de învățare*, în vol. *Psihologie educațională*, coord. Jurcău, N., Editura UT Press, Cluj-Napoca

Mih, V. (2009). *Psihologie educațională*, Ed ASCR, Cluj-Napoca. Vol I, (303 p.)

Mih, V. (2009). *Psihologie educațională*, Ed ASCR, Cluj-Napoca. Vol II, (275 p.)

Miserandino, M. (1996). Children who do well in school: Individual differences in perceived competence and autonomy in above average children. *Journal of Educational Psychology*, 88, 203-214.

Molden, D. C., Dweck, C. S. (2000). Meaning and motivation. In C. Sansone & J. M. Harackiewicz (Eds.), *Intrinsic and extrinsic motivation: The search for optimal motivation and performance* (pp. 131-159). San Francisco: Academic Press

Monteil, J. M., (1997) – *Educație și formare – perspective psihosociale*, Editura Polirom, Iași

Mugny, G., Perez, J.A., (1996), *Reprezentările sociale ale inteligenței: cercul vicios al evaluării*, în *Psihologie Socială*, coord.Neculau, A., Editura Polirom, Iași.

- Multon, K.D., Brown, S.D., Lent, R.W. (1991) – *Relation of Self-efficacy beliefs to Academic outcomes: a meta-analytic Intervention*, Journal of Counseling Psychology,
- Mureșan, P., (1990) *Învățarea eficientă și rapidă*, Ed. Cores, București
- Neacșu, I. (1978), *Motivație și învățare. Studiu asupra motivelor învățării școlare în ciclul gimnazial*, Editura Didactică și Pedagogică, București
- Neacșu, Ioan, (1990) *Metode și tehnici de învățare eficientă*, Ed. Militară, București
- Neacșu, I. (1990) – *Instruire și învățare*, Editura Didactică și Științifică, București
- Neacșu, I., (2006), *Învățarea academică independentă. Ghid metodologic*, Universitatea București, disponibil on line la adresa: http://www.unibuc.ro/uploads_ro/36833/Invatarea_academica_independenta.pdf
- Negreț-Dobridor, I., Pânișoară I. O., (2005), *Știința învățării. De la teorie la practică*, Editura Polirom, Iași.
- Nicolescu, O., (2001), *Metodologii manageriale*, Ed. Tribuna Economică, București
- Novac, A., (1977) *Metode statistice în pedagogie și psihologie*, Editura Didactică și Pedagogică, București
- Oprea, C., (2006), *Strategii didactice interactive*, Editura Didactică și Pedagogică, București
- Oprea, V. (1983), *Dimensiunea psihologică a pregătirii profesorului*, Ed. Scrisul Românesc, Craiova
- Paris, S.G.; Turner, J.C., (1994) - *Situated motivation*, în *Student motivation, cognition and learning: Essays in honor of Wilbert J. McKeachie*, coord. P. Pintrich, D. Brown, C.e. Weinstein, Hillsdale, NJ: Erlbaum
- Paris, S. & Paris, A. (2001). Classroom Applications of Research on Self-Regulated Learning. *Educational Psychologist*, 36
- Păun, E., (2002) – *Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative*, Editura Polirom, Iași
- Păun, E., Potolea, D., (2002) *Științele educației. Structuri, conținuturi, tehnici*, Editura Polirom, Iași.
- Petrovai, D. (2006), *Psihopedagogie*, Ministerul Educației și cercetării, Proiectul pentru învățământ rural
- Piaget, J., (1978) *Judecata morală la copil*, Editura Didactică și Pedagogică, București
- Pintrich, R. R., & DeGroot, E. V. (1990). Motivational and self-regulated learning components of classroom academic performance, *Journal of Educational Psychology*, 82, 33-40.
- Pintrich, P. R., & Schrauben, B. (1992). *Students' motivational beliefs and their cognitive engagement in classroom academic tasks*. In D. H. Schunk & J. L. Meece (Eds.), *Student perceptions in the classroom* (pp.149–183). Hillsdale, NJ: Erlbaum.
- Pintrich, P.R., (2003) - *A motivational science perspective on the role of student motivation in learning and teaching context*, Journal of Educational psychology, 95, 667-686

Planchard, E., (1992) – *Pedagogie școlară contemporană*, Editura Didactică și Pedagogică, București

Plant, R., & Ryan, R. M. (1985). Intrinsic motivation and the effects of self-consciousness, self-awareness, and ego involvement: An investigation of internally controlling styles. *Journal of Personality*, 53, 435-449.

Popenici, Șt., Fartușnic C. (2009) - *Motivația pentru învățare*, Ed. Didactica Publishing House, București

Popovici, A., 2007. *Creștere, schimbare, dezvoltare personală*, Ed. Sinapsis, Cluj-Napoca

Porter, L.W., and Lawler, E.E. (1968) - *Managerial Attitudes and Performance*. Irwin

Porter, L.W., Lawler, E.E., Hackman, J.R. (1975) -*Behavior in Organizations*. McGraw-Hill

Postelnicu, C. (2000), *Fundamente ale didacticii școlare*, Ed. Aramis, București

Potolea, D. ș.a., (1989), *Structuri, strategii, performanțe în învățământ*, Editura Academiei, București.

Preda, V. și colab. (1983) – *Psihologia educației și dezvoltării*, Editura Academiei, București

Radu I., (1967), *Introducere în psihologia experimentală și statistică*, Editura Didactică și pedagogică, București

Radu, I., (1969), *Psihologia învățării*, Ed. Enciclopedică Română, București

Radu, N., (1976), *Învățare și gândire*, Ed. Științifică și Enciclopedică, Buucurești

Radu, I., Ionescu, M., (1987), *Cercetarea pedagogică – moment al perfecționării și creativității*, în "Experiență didactică și creativitate", autori I. Radu, M. Ionescu, Editura Dacia, Cluj-Napoca

Radu, I.(coord.) (2000) *Studii de pedagogie aplicată*, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca

Rawsthorne, L. J., & Elliot, A. J. (2000). Achievement goals and intrinsic motivation: A metaanalytic review. *Personality and Social Psychology Review*.

Răduț-Taciu, R., (2003), *Management educațional. Suporturi pentru formarea viitoarelor cadre didactice*, Ed. Casa Cărții de știință, Cluj-Napoca

Renchler, R., (1992) *Student motivation, school culture and Academic achievement*, Eric Clearinghouse on educational management, Oregon, SUA

Renninger, K. A. (2000). Individual interest and its implications for understanding intrinsic motivation. In C. Sansone & J. M. Harackiewicz (Eds.), *Intrinsic and extrinsic motivation: The search for optimal motivation and performance* (pp. 375-404). San Francisco: Academic Press.

Rogers, C.R. (1969) – *Freedom to Learn*, OH Merrill, Columbus, <http://gwis.circ.gwu.edu/~tip/rogers.html>

Rooney, K., J. (2009) – *Strategies for learning*, Sage Publishing, Los Angeles, CA, USA

Roșca, Al. (1943) *Motivele acțiunilor umane*, Studiu de psihologie dinamică, Cluj-Sibiu, Editura Institutului de Psihologie al Universității,

Rotariu, T., (1999) *Metode statistice aplicate în științele sociale*, Editura Polirom, Iași

Rotter, J. (1966). Generalized expectancies for internal versus external control of reinforcement. *Psychological Monographs*, 80(1 Whole No. 609), 1-28.

Ryan, R. M. (1993). Agency and organization: Intrinsic motivation, autonomy and the self in psychological development. In J. Jacobs (Ed.), *Nebraska symposium on motivation: Developmental perspectives on motivation* (Vol. 40, pp. 1-56). Lincoln, E: University of Nebraska Press.

Ryan, R. M., Connell, J. P., & Deci, E. L. (1985). A motivational analysis of selfdetermination and self-regulation in education. In C. Ames & R. E. Ames (Eds.), *Research on motivation in education: The classroom milieu*. New York: Academic Press.

Ryan, R. M., Stiller, J., & Lynch, J. H. (1994). Representations of relationships to teachers, parents, and friends as predictors of academic motivation and self-esteem. *Journal of Early Adolescence*, 14, 226-249

Ryan, R.M., & Deci, E.L. (2000). Intrinsic and extrinsic motivations: Classic definitions and new directions. *Contemporary Educational Psychology*, 25: 54-67.

Salade, D., (1995)- *Educație și personalitate*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca

Salade, D., (1998)- *Dimensiuni ale educației*, Editura Didactică și Pedagogică, București

Sansone, C., & Smith, J. L. (2000). Interest and self-regulation: The relation between having to and wanting to. In C. Sansone & J. M. Harackiewicz (Eds.), *Intrinsic and extrinsic motivation: The search for optimal motivation and performance* (pp. 343-372). San Francisco: Academic Press.

Sava, F., (2004) – *Analiza datelor în cercetarea psihologică. Metode statistice complementare*, Editura ASCR, Cluj-Napoca

Săcăliș, N., (1997), *Politica culturală și politica educațională – la noi și în lume*, ANUP, București

Sălăvăstru, D.,(2004) *Psihologia Educației*, Polirom, Iași

Schaffer, H. R. (2005). *Introducere în psihologia copilului*, Ed. ASCR, Cluj-Napoca.

Schaub, H., Yenke, K. (2001) *Dicționar de Pedagogie*, Polirom, Iași

Schifirneț, C., (1997), *Educația adulților în schimbare*, Ed. Fiat Lux, București

Shah, J. Y., & Kruglanski, A. W. (2000). The structure and substance of intrinsic motivation. In C. Sansone & J. M. Harackiewicz (Eds.), *Intrinsic and extrinsic motivation: The search for optimal motivation and performance* (pp. 106-127). San Francisco: Academic Press.

Schunk, D., Pintrich, P.R., Meece, J., (2010) - *Motivation in education. Theory, research and applications*, Pearson Education Ltd., London

Skinner, B, (1968), *The technology of teaching*, Appleton Century Crafts, New York

Skinner, E. A. (1995). *Perceived control, motivation, and coping*. Thousand Oaks, CA: Sage.

Skuy, M. (coord.) (2002). *Experiența învățării mediate în clasă și în afara acesteia*. ASCR, Cluj-Napoca.

Spence, K. (1956). *Behavior theory and conditioning*. New Haven, CT: Yale University Press.

Stan, C., (2000), *Autoevaluarea și evaluarea didactică*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.

Stan, C., (2001), *Teoria educației*, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca

Stan, E., (1999), *Profesorul între autoritate și putere*, Ed. Teora, București

Stanciu, M., (2003), *Didactica postmodernă*, Editura Universității, Suceava.

Stanciu, M., (2003), *Introducere în pedagogie*, Editura „Ion Ionescu de la Brad”, Iași.

Steele, J.L., Meredith, K.S. și Temple, C. (1998) – *A Framework for Critical Thinking Across the Curriculum*, Ghidul I-VIII, pregătit pentru proiectul Reading and Writing for Critical Thinking

Stipek, D., Seal, K (2001) *Motivate mind. Raising children to love learning*, Henry Holt Company, New York

Șchiopu, U., Verza, E., (1997), *Psihologia vârștelor*, E.D.P., București

Ștefan, M., (2003), *Teoria situațiilor educative*, Editura Aramis, București

Șuteu, T., (1978) – *Cunoașterea și autocunoașterea elevilor*, Editura Politică, București

Temple, C. (2002) – *Gândirea critică în abordare transcurericulară: un model de proiectare*, în Cooperare și interdisciplinaritate în învățământul universitar, coord. Bernat, S.E. și Chiș, V., Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.

Thorndike, L. E., (1983), *Învățarea umană*, Editura Didactică și Pedagogică, București.

Toma, S., (1983), *Autoeducația – sens și devenire*.- București: E.D.P.

Toma, S., (1994) – *Profesorul – factor de decizie*, Editura Tehnică, București

Tomlinson, C. (2008) - *The Differentiated School: Making Revolutionary Changes in Teaching and Learning*, ASCD, USA

Urbansky, Fr., (1975), (trad.), *Didactica pentru adulți*, EDP, București

Valas, H., & Sovik, N. (1993). Variables affecting students' intrinsic motivation for school mathematics: Two empirical studies based on Deci and Ryan's theory of motivation. *Learning and Instruction*, 3, 281-298

Vallerand, R. J. (1997). Toward a hierarchical model of intrinsic and extrinsic motivation. In San Diego: Academic Press.

Viau, R. (2004) *La motivation en context scolaire*. Quebec: Editions du renouveau pedagogique

Vigotski, L. S., (1972), *Opere psihologice alese, vol I-II*, Editura Didactică și Pedagogică, București

Vințeanu, N. (1998) – *Educația adulților*, EDP.RA, Buc.

Vroom V. (1964), *Work and Motivation*, Chichester, John Wiley E.

Vroom, V. H., & Deci, E. L. (Eds.) (1970). *Management and motivation*. New York: Penguin Books.

Vroom V. (1969) *Industrial social psychology*, in Lindzey G and Aronson E (eds.), *Handbook of Social Psychology*, Vol. 5., Addison Wesley, 1969, pp 200-208

Walon H., (1964), *De la act la gândire*, Editura Științifică, București

White, R. W. (1959). Motivation reconsidered: The concept of competence. *Psychological Review*, 66, 297-333.

Wiener, B. (1979) *A theory of motivation for some classroom experience*, *Journal of Education Psychology*

Wilson A., L., (2000), *Handbook of Adult and Continuing Education*, Jossey-Bass I

Winter, D. G. (1973). *The power motive*. New York: Free Press.

Wlodkowski, R. J. (1999). *Enhancing adult motivation to learn: A comprehensive guide for teaching all adults*. San Francisco: Jossey-Bass Publishers.

Yin, R., (1989) – *Case study and research. Design and methods*, Sage publication, London

Zlate, M. (1972) – *Psihologia grupurilor școlare*, Editura Didactică și Pedagogică, București

Zlate, M. (1973) - *Empiric și științific în învățare : însușirea conceptelor biologice*", Editura Didactică și Pedagogică, București

Zlate, M., (1999), *Psihologia mecanismelor cognitive*, Editura Polirom, Iași

Zlate, M., (2000), *Introducere în psihologie*, Editura Polirom, Iași

Zlate M., (2006), *Fundamentele psihologiei*, Editura Universitară, București

Zorgo, B., Roșca, al., (1973) – *Aptitudinile*, Editura științifică și enciclopedică București

Zuckerman, M., Porac, J., Lathin, D., Smith, R., & Deci, E. L. (1978). On the importance of self-determination for intrinsically motivated behavior. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 4, 443-446

ISBN: 978-606-37-0877-0